

Temat: Ale wspomiał na braci pobitych, na popieliska Małogoszcza – dyskusja wokół powstania styczniowego (*Wierna rzeka* Stefana Żeromskiego).

Uczeń:

- Otrzyma kartę pracy (→ KARTA PRACY), którą uzupełnia sukcesywnie przez całe zajęcia.
- Wybrany uczeń prezentuje przygotowany wcześniej na podstawie Słownika literatury polskiej XIX wieku (lub innego źródła informacji) referat dotyczący motywu powstania styczniowego w literaturze polskiej (maksymalnie 5 minut). Wszyscy zapisują wnioski w karcie pracy. Następnie wspólnie interpretują wypowiedź Stefana Żeromskiego pochodzącą z dzienników pisarza (→ PODRĘCZNIK, s. 207) a dotyczącą tego, jak autor rozumiał sprawę narodową i jaki miał do niej stosunek.
- Zapisuje wnioski w karcie pracy.
- Zapoznaje się z informacjami na temat genezy utworu (Data i okoliczności powstania utworu → PODRĘCZNIK, s. 203). Następnie przygotowuje się do dyskusji na temat: Powstanie styczniowe – bolesna karta historii.
- Redaguje przykładowe pytania i udziela sugerowanych odpowiedzi na tematy „palące” u Żeromskiego (karta pracy, zadanie 4)
- Zastanawia się nad tym, w jaki sposób literatura polska mówi o sprawach bolesnych dla Polaków. W tym celu omawia dwie tendencje w literaturze polskiej dotyczące sposobu ukazania zrywów niepodległościowych czy wielkich i ważnych dla narodu polskiego wydarzeń. Określa funkcje „krzepienia serc” (np. w odniesieniu do Pana Tadeusza) oraz „rozdrapywania ran” na przykładzie *Wiernej rzeki* i *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* (uczniowie mogą przeczytać fragment *Wiernej rzeki* poświęcony śmierci powstańca, zapoznają się też z informacjami na temat *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* → PODRĘCZNIK, s. 208).
- **Zadanie domowe.** ■ Scharakteryzuj Wiesnicyna. Uwzględnij jego poglądy polityczne. Jaką rolę odgrywa ten bohater w powieści?

Karta pracy

1. Wykorzystując wygłoszony referat na temat obrazu powstania styczniowego w literaturze polskiej, odpowiedz na pytania:

a) Jacy twórcy podejmowali temat powstania styczniowego? b) Co i w jaki sposób mówili o tym ważnym dla narodu polskiego zrywie niepodległościowym?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Zinterpretuj wypowiedź Stefana Żeromskiego pochodzącą z dzienników pisarza (→ PODRĘCZNIK, s. 207). Zwróć uwagę na jego stosunek do spraw narodowych.

.....
.....
.....
.....

3. Przygotuj się do dyskusji na temat: Powstanie styczniowe – bolesna karta historii. Zapisz w formie krótkiej notatki najważniejsze wnioski

a) W jaki sposób Żeromski przedstawia krajobraz po bitwie pod Małogoszczą?

.....
.....
.....
.....
.....

b) Na czym polega tragizm powstańców?

.....
.....
.....
.....
.....

c) Jaka atmosfera panuje po bitwie pod Małogoszczą?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

d) Jakie portrety kobiet wykreował Żeromski w Wiernej rzece?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e) Jaka jest postawa chłopów wobec powstania? Jakiego, zdaniem pisarza, są jej źródła?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

f) Scharakteryzujcie postawę Huberta Olbromskiego. Jakiego wymiaru nabiera jego śmierć?

.....
.....

Karta pracy

1. Przypomnij, jaki portret kobiety kochanki stworzyła polska literatura romantyczna, a jaki polska literatura pozytywistyczna. Przedstaw na wybranych przykładach lektur omawianych na lekcjach języka polskiego.

romantyzm	pozytywizm

2. Podaj wstępne informacje dotyczące Salomei Brynickiej.

.....
.....
.....
.....

3. Scharakteryzuj Salomeę Brynicką. Zapisz wnioski na podstawie przygotowanych przez poszczególne grupy ankiet.

- a) Podaj sytuacje, w których bohaterka musi się wykazać odwagą i szybko reagować na różne wydarzenia.

.....
.....
.....

- b) Przedstaw atmosferę panującą w dworze w Niezdolach. W jaki sposób Salomea broni się przed poczuciem beznadziejności?

.....
.....
.....

- c) Przedstaw życie psychiczne bohaterki. Zwróć uwagę zwłaszcza na fragmenty, w których pojawia się język impresjonizmu.

.....
.....
.....

- d) Przedstaw stosunek Salomei do Józefa Odrowąża.

.....

.....
.....
.....

Załącznik

Grupa I Scharakteryzujcie postać Salomei, zwracając szczególną uwagę na sytuacje, w których bohaterka musi się wykazać odwagą i szybko reagować na różne wydarzenia. Przygotujcie ankietę (pytania dla Salomei i jej odpowiedzi) oraz diagnozę specjalisty, który na podstawie ankiety postara się udzielić informacji na temat postawy bohaterki, stworzy jej portret psychologiczny.

Grupa II Przyjrzyjcie się atmosferze panującej w dworze w Niezdołach. W jaki sposób Salomea broni się przed poczuciem beznadziejności? Przygotujcie ankietę (pytania dla Salomei i jej odpowiedzi) oraz diagnozę specjalisty, który na podstawie ankiety postara się udzielić informacji na temat postawy bohaterki, stworzy jej portret psychologiczny.

Grupa III Jak pisarz przedstawia życie psychiczne bohaterki? Zwróćcie uwagę zwłaszcza na fragmenty wykorzystujące język impresjonizmu.

Grupa IV Jaki jest stosunek Salomei do Józefa Odrowąża? Zwróćcie uwagę na opis pierwszej miłosnej nocy Salomei i Józefa. Zanalizujcie ten opis, zwracając uwagę na metafory związane ze sferą duchową i sferą cielesną.

Grupa V W jaki sposób Salomea zachowuje się w sytuacji wyboru? Jakie są jej odczucia w stosunku do księżnej Odrowążowej? Jakiego znaczenia nabierają słowa: „Ta kula... To ode mnie... Ode mnie... Na pamiętkę!...”? Jaką funkcję pełnią opisy łośnej w historii bohaterki?

Grupa VI Jaki jest stosunek mężczyzn do Salomei? Przedstawcie punkt widzenia ojca bohaterki, Józefa Odrowąża, Wiesnicyna, doktora Kulewskiego, Szczepana. ■ W jaki sposób wpływają oni na życie bohaterki lub co ona zmienia w ich życiu? ■ Jaka jest ich rola?

Grupa VII ■ Jakie są relacje Salomei z kobietami? ■ Co buduje te relacje? ■ Jakich argumentów w stosunku do bohaterki używa księżna Odrowążowa

**Temat: Między uświadomionym a ukrytym(analiza i interpretacja fragmentu *Jądra ciemności*
J. Conrada**

Uczeń:

- Zapoznaje się w domu z fragmentem *Jądra ciemności*(podręcznik, s. 210-212),
- Dyskutuje na temat utworu(temat/kierunek rozmowy wyznaczają pytania 1-4, s. 212, podręcznik),
- Redaguje notatkę do zeszytu.
- Ogląda w ramach pracy domowej *Czas Apokalipsy* Coppoli, dostęp: <https://www.cda.pl/video/466618724>.